

Slezské Předměstí

Kdysi plovárna, dnes sauna

Královské věnné město Hradec Králové leží na soutoku Labe s Orlicí, má téměř sto tisíc obyvatel a je krajským městem Královéhradeckého kraje. Společně s nedalekými Pardubicemi tvoří metropolitní oblast s 340 tisíci obyvatel. Slezské Předměstí bylo samostatnou obcí do roku 1942, dnes je místní částí města, většina zdejších obyvatel žije na sídlišti.

HISTORICKÉ PLOVÁRNY

První královéhradecké plovárny vznikly ve druhé polovině 19. století na řece Orlici. Řeka, která vzniká soutokem Divoké a Tiché Orlice, měří necelých 33 km a v Hradci Králové se vlévá do Labe. Její tok charakterizují četné meandry a slepá ramena. Jde o jeden z mála zachovalých a minimálně narušených vodních toků v Česku.

První z dávných plováren se nacházela proti dnešnímu zimnímu stadionu, později byly proti proudu řeky postupně zřízeny Vojenská plovárna (na pravém břehu poblíž dnešního areálu TJ Slavia) a Městská neboli Občanská plovárna; dnes již neexistuje ani jedna.

Poslední z říčních plováren, Slezská, vznikla v místě bývalého Čertova mlýnku — o té si dnes budeme povídat.

V této době existovala a byla již několikrát obnovena různá nařízení ohledně zákazu koupání v řece mimo vyznačená

Nejeden čtenář by asi tuto plovárnu hledal ve Slezsku, což je historická země na moravsko-polské hranici. To by ale byla špatná volba: nostalgická prvorepubliková plovárna totiž vznikla v Hradci Králové, a to před 96 lety. Nachází se asi kilometr a půl od historického centra Hradce na výpadovce směrem na Ostravu u OC Orlice Park a dnes už jako koupaliště nefunguje. Vznikly zde ale sauny, jejichž stavby byly realizovány ve významném přírodním parku Orlice.

místa, stejně tak bylo zakázáno i koupání bez oděvu. Zákaz koupání bez vhodné příkrývky byl dán guberniálním předpisem již z roku 1769 a tabulky na obou březích řek na něj upozorňovaly ještě v roce 1910. Místa povolená ke koupání byla vyznačena tyčemi s vichy. Kdo se koupal mimo vyznačená místa, mohl být potrestán vězením od tří dnů do jednoho měsíce. Rovněž

koupání na povoleném místě ale bez oděvu se trestalo pokutou od dvou do deseti zlatých. Jestliže přistižený nezaplatil, mohl být odveden do vězení.

PLOVÁRNA NA SLEZSKÉM PŘEDMĚSTÍ

V roce 1919 město odkoupilo od majitelky mlýna v Malšovicích vodní oprávnění

k jezu Mlejnek (Čertův mlýnek) a v letech 1920–1921 postavilo na pravém břehu městskou vodní elektrárnu podle návrhu architekta Oldřicha Lisky, pozdějšího tvůrce krytých Městských lázní na nábřeží Labe. Čertův mlýnek patřil mezi oblíbená výletní místa a přírodní koupaliště.

Myšlenka na vybudování veřejného koupaliště v této lokalitě se objevuje v materiálech obecního zastupitelstva v první polovině 20. let minulého století. Začátkem srpna 1924 se v hostinci Na Stoleté sešla mimořádná schůze zastupitelů Slezského Předměstí a prvním bodem jejího jednání bylo usnesení o udržování projektovaného koupaliště na Orlici. Na schodch, které na Slezské plovárně vedou k molu, je vytesáno datum 30. 4. 1925, je tedy zřejmé, že již v této době sloužil areál jako řádné koupaliště a místo pro odpočinek a sportovní vyžití. Trvalo ještě několik let, než došlo k zahájení stavby převlékačích kabin, které jsou symbolem této plovárny dodnes.

V květnu 1928 se obecní zastupitelstvo rozhodlo zřídit plovárnu na náklady obce. V srpnu téhož roku došlo ke slavnostnímu otevření plovárny. U této příležitosti uspořádala Jednota divadelních ochotníků velkou vodní slavnost nazvanou Hold Slunci, jejíž součástí byly například závody na kolech přes lávku nebo závody v plavání.

Slezská plovárna nabízela návštěvníkům zázemí i po druhé světové válce, a zejména v 50. a 60. letech byla atraktivním místem pro odpočinek a rekreaci. Koupaliště bylo ve správě městské organizace STARZ. V areálu s trvalým dozorem

plavčíka fungovaly v letních měsících bufet s občerstvením a pokladna, návštěvníci měli k dispozici sprchy, převlékač kabiny, slunečníky a prostor pro sportovní vyžití. V řece bylo umístěno dřevěné molo a u něj tzv. máchadlo s velkou tyčí, s jejíž pomocí učil plavčík děti plavat. Ostrůvek uprostřed řeky sloužil jako přestupní bod v soutěžních plavbách přes řeku. Do vody byl přístup po betonovém schodišti.

Když v roce 1972 přebral správu plovárny podnik Technické služby HK, ztratilo koupaliště svou původní funkci a jeho zázemí bylo postupně zrušeno; dobové převlékač kabiny ovšem zůstaly a dnes slouží vodním slalomářům jako sklad a klubovna. V těsné blízkosti dodnes funguje chatová osada, vybudovaná pro zaměstnance někdejších Východočeských elektráren.

SOUČASNOST: SAUNOVÝ PROVOZ

V roce 2016 se oblast bývalé plovárny začala revitalizovat a kromě nového mola, jež nese jméno zdejšího dlouholetého plavčíka pana Hucla, vznikly v lokalitě dvě sauny: Solusauna a Saunalautta.

Slavnostní otevření proběhlo 8. ledna 2020. Pro návštěvníky jsou připraveny dvě

prohřívárny o různých kapacitách. Teplota v obou se pohybuje od 80 do 95 °C, vlhkost dosahuje 10 až 20 %. Nové šatny disponují 25 skříňkami a čistícími sprchami, ochlazovací sprchy s užitkovou vodou stojí na břehu.

Solusauna

Sauna stojí na břehu, ochlazování probíhá buď přímo v řece, nebo lze využít venkovní sprchy. Na prohřívárnu s rozměry 2,2×2,2×2,1 metru navazuje odpočinková terasa s výhledem na řeku. Sauna vytápěná dřevem má kapacitu do čtyř osob a otevřená je celoročně po předchozím objednání. Její vytopení je možné v krátkém časovém úseku. V interiéru byl použit obklad z olše.

Saunalautta

Název Saunalautta označuje ve finštině saunu na voru, její provoz navazuje na tradice finských plovoucích saun a nabízí zážitek ze saunování na vodní hladině s ochlazením v řece.

Sauna s malou předsíňkou plave na hladině Orlice, ochlazování probíhá v řece. Prohřívárnu s rozměry 5,68×4,04×2,68 metru a kapacitou až dvanácti osob vyhřívá elek-

trické saunové topidlo. I v této prohřívárně je použita olše.

Plovoucí objekt je přístupný po pontonovém molu, samotná sauna s malou předsiňkou je usazena na třech spojených pontonových tělesech. K odpočinku lze využít lehátka na molu, střechu sauny či altán na břehu, vše s výhledem na řeku.

Sauna je v provozu od října do května.

Vstupné

Za devadesátiminutový pobyt v Solu-sauně zaplatí dvě osoby 1100 Kč, za dvouhodinový 1400 Kč. Každá další osoba je zpoplatněna částkou 250 Kč.

Šedesát minut v Saunalauttē vyjde každého saunujícího na 260 Kč, devadesát minut na 390 Kč a sto dvacet minut na 520 Kč.

Další služby

K občerstvení slouží Lautta bar u vstupu. Zde je i recepce, kde návštěvník obdrží čip pro vstup do šaten. Součástí areálu jsou ubytovací altány Sasanka a Stulík s kapacitou vždy pro 2 osoby a s možností přistýlek pro děti. V areálu lze pořádat soukromé i firemní akce, jako jsou svatby, večírky, koncerty, narozeninové oslavy, teambuildingy či semináře. Volnočasovou nabídku doplňuje multifunkční hřiště.

Přímo u vchodu je šest parkovacích míst, v těsné blízkosti se nachází velkokapacitní parkoviště OC Orlice Park, které mohou návštěvníci využít.

NOVÁ TRADICE

V areálu zjevně vzniká nová kulturní tradice, neboť na podzim proběhly dva koncerty – Adventní koncert Martina Růži a filmové melodie v podání Královehradeckého kvarteta. S vazbou na slavnost Hold Slunci, která se pořádala při historickém slavnostním otevření plovárny v srpnu 1928, chystá provozovatel poslední srpnový víkend uspořádání sportovně kulturní akce s názvem Hold Slunci 2024, hlavně pro rodiny s dětmi.

Za podklady, dobové fotografie a revizi textu děkuje autor Mgr. Martině Rejhové, kronikářce Slezské plovárny.

Foto: archiv provozovatele

Kontakt

Slezská plovárna
Na Mlejnků 1130/21 b
500 03 Hradec Králové
E-mail: info@slezskaplovarena.cz
www.slezskaplovarena.cz